

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4382/2566

บริษัท ป.โจทก์ บริษัท ศ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 296, ป.พ.พ. มาตรา 425, ป.พ.พ. มาตรา 291, ป.พ.พ. มาตรา 426, ป.พ.พ. มาตรา 227, ป.พ.พ. มาตรา 852, ป.วิ.พ. มาตรา 225, พ.ร.ก.ดังกล่าวบัญญัติให้ยกเลิกความใน มาตรา 7, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามคำพิพากษาในคดีก่อนศาลฎีกามีคำวินิจฉัยในส่วนความรับผิดชอบของโจทก์เพียงข้อหาเดียวว่า โจทก์เป็นนายจ้างของ ป. และ ป. ได้กระทำความผิดในทางการที่จ้าง โจทก์จึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ความเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อน และวินิจฉัยถึงความรับผิดชอบของจำเลยโดยสรุปว่า จำเลยดำเนินการด้วยความประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ ป. มีโอกาสเบียดบังเอาหุ้นของโจทก์ที่มีชื่อ ว. เป็นผู้ถือหุ้นไปโดยทุจริต จึงเป็นการกระทำความผิดต้องร่วมรับผิดชอบใช้ความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อนด้วย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามคำวินิจฉัยของศาลในคดีก่อนว่า ป. และจำเลยเป็นผู้ทำละเมิด และต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อนตาม ป.พ.พ. มาตรา 420 และเมื่อเป็นนี้ร่วม ป. และจำเลยจึงต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา 296 ส่วนโจทก์ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็นนายจ้างของ ป. เท่านั้น ความรับผิดชอบของโจทก์และ ป. จึงเสมือนเป็นบุคคลเดียวกันที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในการชดเชยความเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อนตาม ป.พ.พ. มาตรา 425 และเนื่องจากเป็นลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษา โจทก์จึงต้องร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาโดยสิ้นเชิงเช่นเดียวกับ ป. และจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา 291 แต่ความรับผิดชอบของโจทก์นั้น เป็นผลมาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างซึ่งได้กระทำความผิดในทางการที่จ้างด้วย มิได้เป็นผลมาจากการกระทำของโจทก์แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อโจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนไปแล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับชดเชยจาก ป. ผู้เป็นลูกจ้างตาม ป.พ.พ. มาตรา 426 และรับช่วงสิทธิมาไล่เบี้ยจากจำเลยได้อีกส่วนหนึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 227 ส่วนที่จำเลยอ้างว่าบันทึกข้อตกลงเอกสารหมายเลข 27 เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ หลังจากบริษัท ม. ได้ชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์หนึ่งในสามส่วนแทนจำเลยตามบันทึกข้อตกลงแล้ว หนึ่งในส่วนของจำเลยจึงระงับไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 852 นั้น ตามคำให้การจำเลยมิได้ต่อสู้คดีว่าโจทก์และจำเลยได้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันอันมีผลทำให้ข้อพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยระงับสิ้นไปแล้ว ฎีกาของจำเลยในข้อนี้จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 ศาลฎีกาจึงไม่วินิจฉัยให้ การที่ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในข้อใดเป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ตามที่เห็นสมควร หากเห็นว่าแม้จะวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ไปอย่างไรก็ไม่ทำให้ผลคดีตามที่ได้อ้างแล้วเปลี่ยนแปลงไป ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจไม่วินิจฉัยในข้อนี้ได้ บันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 เป็นเพียงข้อตกลงให้โจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนให้เสร็จสิ้น กับให้จำเลยโดยบริษัท ม. ชำระหนี้ตามความรับผิดชอบของจำเลยหนึ่งในสามส่วนไปก่อนเท่านั้น จำเลยจึงยังต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนที่ขาดจำนวนจากความรับผิดชอบในส่วนของจำเลยให้แก่โจทก์ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ 21 มกราคม 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ

เสร็จนั้น เนื่องจากการได้มีการประกาศใช้ พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ซึ่งตามมาตรา 3 และมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวบัญญัติให้ยกเลิกความในมาตรา 7 และมาตรา 224 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามลำดับ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน อันมีผลให้ในกรณีที่ต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือบทกฎหมายโดยชัดแจ้ง ก็ให้ใช้อัตราร้อยละ 3 ต่อปี และในกรณีที่เงินให้คืดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี เว้นแต่เจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการคิดดอกเบี้ยก่อนที่พระราชกำหนดดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่จำเลยต้องรับผิดชอบชำระให้แก่โจทก์ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่แก้ไขใหม่ และปัญหาเรื่องการคิดดอกเบี้ยเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาแก้ไขโดยกำหนดดอกเบี้ยให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 76,225,868.90 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 62,550,454.47 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 21 มกราคม 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ 200,000 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี 200,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นฎีกาฟังเป็นยุติได้ว่า ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 4304/2554 ของศาลชั้นต้น ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้โจทก์ นายประพันธ์ และจำเลย ร่วมกันคืนหุ้นสามัญของโจทก์ มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ระบุชื่อนายวรโรจน์ทัย เป็นผู้ถือหุ้นจำนวน 672,000 หุ้น ให้แก่นายวรรณพงษ์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายวรโรจน์ทัย กับพวก ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าว หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาหุ้นตามราคาที่มีการซื้อขายครั้งสุดท้ายในวันที่มีการใช้ราคา แต่ต้องไม่ต่ำกว่าราคาหุ้นละ 314.38 บาท และร่วมกันชดใช้เงินปันผล 1,344,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับเงินปันผลที่โจทก์ประกาศจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นนับตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะคืนใบหุ้นหรือใช้ราคาหุ้นเสร็จ ให้นางดวงกมล นายสับสนต์ ร่วมรับผิดชอบกับโจทก์ นายประพันธ์ และจำเลยในการคืนหุ้นของโจทก์จำนวน 5,000 หุ้น หรือใช้ราคาแทนหุ้นจำนวนดังกล่าว กับชดใช้เงินปันผล 10,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะคืนหุ้นหรือใช้ราคาแทน ให้โจทก์ นายประพันธ์และจำเลย ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นแทนนายวรรณพงษ์กับพวก โดยกำหนดค่าทนายความ 2,000,000 บาท และร่วมกันชดใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี 1,000,000 บาท ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์แทนนายวรรณพงษ์กับพวก โดยกำหนดค่าทนายความ 100,000 บาท ต่อมาวันที่ 21 มกราคม 2559 โจทก์และจำเลยตกลงจะชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าวโดยมีรายละเอียดตามบันทึกข้อตกลงเอกสารหมายเลข จ.27 ในวันเดียวกันโจทก์ปฏิบัติตาม

คำพิพากษาโดยนำหุ้นของโจทก์ 672,000 หุ้น เงินปันผล พร้อมดอกเบี้ยไปวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ แก่นายวรรณพงษ์กับพวก รวมเป็นเงิน 337,557,046.77 บาท วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัท ม. ผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์ความรับผิดชอบทางวิชาชีพสถาบันการเงินของจำเลยได้ชำระเงิน 106,228,068.92 บาท แก่โจทก์แทนจำเลย วันที่ 2 เมษายน 2561 โจทก์ทวงถามให้จำเลย ชำระเงินอ้างว่ายังขาดอีก 62,550,454.47 บาท และเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 ศาลแรงงานกลาง พิพากษาให้นายประพันธ์ชำระเงิน 149,199,984.89 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 21 มกราคม 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ คดีถึงที่สุดแล้ว โดย ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าโจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อ ละเมิดอันลูกจ้างได้ทำไปในทางการที่จ้างชอบที่จะได้รับชดใช้จากลูกจ้างเฉพาะแต่ ค่าสินไหมทดแทนที่ได้ใช้ให้แก่บุคคลภายนอกไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 426 คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยยังต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดี ก่อนให้แก่โจทก์อีกหรือไม่ เห็นว่า ตามคำพิพากษาในคดีก่อนศาลฎีกามีคำวินิจฉัยในส่วนความ รับผิดชอบของโจทก์เพียงข้อหาเดียวว่า โจทก์เป็นนายจ้างของนายประพันธ์และนายประพันธ์ได้ กระทำละเมิดในทางการที่จ้าง โจทก์จึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ความเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสามในคดี ก่อน และวินิจฉัยถึงความรับผิดชอบของจำเลยโดยสรุปว่า จำเลยดำเนินการด้วยความประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้นายประพันธ์มีโอกาสเบียดบังเอาหุ้นของโจทก์ที่มีชื่อนายวรรณทัตเป็นผู้ถือหุ้นไป โดยทุจริต จึงเป็นการกระทำละเมิดต้องร่วมรับผิดชอบใช้ความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อน ด้วย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามคำวินิจฉัยของศาลในคดีก่อนว่า นายประพันธ์กับจำเลยเป็นผู้ทำ ละเมิดและต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสามในคดีก่อนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 และเมื่อเป็นนี้ร่วม นายประพันธ์และจำเลยจึง ต้องรับผิดชอบส่วนเท่า ๆ กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 296 ส่วนโจทก์ต้อง รับผิดชอบในฐานะเป็นนายจ้างของนายประพันธ์เท่านั้น ความรับผิดชอบของโจทก์และนายประพันธ์จึง เสมือนเป็นบุคคลเดียวกันที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในการชดใช้ความเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสามใน คดีก่อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 และเนื่องจากเป็นลูกหนี้ร่วมตาม คำพิพากษา โจทก์จึงต้องร่วมรับผิดชอบชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา โดยสิ้นเชิงเช่นเดียวกับนายประพันธ์และจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 291 แต่ความรับผิดชอบของโจทก์นั้น เป็นผลมาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้นายจ้างต้อง ร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างซึ่งได้กระทำละเมิดไปในทางการที่จ้างด้วย มิได้เป็นผลมาจากการกระทำของ โจทก์แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อโจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนไปแล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับ ชดใช้จากนายประพันธ์ ผู้เป็นลูกจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 426 และ รับช่วงสิทธิมาไล่เบี้ยจากจำเลยได้อีกส่วนหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 227 ตามฎีกาของจำเลยก็ยอมรับถึงสิทธิของโจทก์ในข้อนี้ว่าโจทก์มีสิทธิไล่เบี้ยจากจำเลยได้และมีสิทธิ ไล่เบี้ยจากนายประพันธ์ได้เต็มจำนวนตามส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของนายประพันธ์ตามมาตรา 426 ข้อโต้แย้งตามฎีกาของจำเลยที่ว่า โจทก์ จำเลย และนายประพันธ์เป็นลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษา ในคดีก่อน จึงต้องแบ่งความรับผิดชอบในระหว่างลูกหนี้ร่วมด้วยกันคนละหนึ่งในสามส่วน หากจำเลย และนายประพันธ์ต้องรับผิดชอบคนละกึ่งหนึ่งเท่ากับโจทก์ไม่ต้องรับผิดชอบเลย และไม่ตรงตามที่ศาลมี คำพิพากษาที่ให้โจทก์ จำเลย และนายประพันธ์ร่วมกันชดใช้ความเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสามในคดี ก่อน จึงต้องถือว่าโจทก์เป็นผู้ร่วมทำละเมิดด้วย จึงฟังไม่ขึ้น และที่จำเลยฎีกาว่า หลังจากคดีก่อน

ถึงที่สุดแล้ว โจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะร่วมกันชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว จึงมีการทำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการชำระหนี้ดังกล่าวตามบันทึกข้อตกลงเอกสารหมายเลข 27 โดยมี การตกลงกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบหนึ่งในสามส่วน อันมีลักษณะเป็นสัญญา ประนีประนอมยอมความและมีผลผูกพันต่อกัน หลังจากนั้น บริษัท ม. ผู้รับประกันภัยของจำเลยได้ ชำระหนี้ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของจำเลยจำนวนหนึ่งในสามส่วนให้แก่โจทก์ จำเลยจึงหลุดพ้น ความรับผิดชอบแล้วนั้น เห็นว่า โจทก์และจำเลยทำบันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 หลังจากคดี ก่อนถึงที่สุด ซึ่งโจทก์นำสืบโดยมีนางภัทรวรรณ ผู้รับมอบอำนาจโจทก์เป็นพยานเบิกความใน ปัญหาข้อนี้สรุปความได้ว่า หลังจากศาลฎีกามีคำพิพากษาในคดีก่อน โจทก์ จำเลย และบริษัท ม. ผู้รับประกันภัยของจำเลย มีการประชุมร่วมกันเกี่ยวกับการชำระหนี้ตามคำพิพากษา ใน การประชุมดังกล่าวฝ่ายโจทก์เห็นว่าตามคำพิพากษาโจทก์รับผิดชอบหนึ่งในฐานนายจ้างของนาย ประพันธ์และจำเลยต้องรับผิดชอบอีกหนึ่งในสามส่วน แต่บริษัท ม. ซึ่งจะชำระหนี้แทนจำเลยมีความเห็นว่า จำเลยต้องรับผิดชอบเพียงหนึ่งในสามส่วน จึงตกลงกันไม่ได้ แต่โจทก์และจำเลยต้องการชำระหนี้ตาม คำพิพากษาให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเพื่อรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ทางธุรกิจของโจทก์และจำเลย จึง มีการทำบันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 โดยให้โจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้น และให้บริษัท ม. ชำระหนี้จำนวนหนึ่งในสามส่วนก่อน แล้วจะไปเจรจาเพื่อหาข้อยุติกันในภายหลัง นางภัทรวรรณเป็นผู้ร่วมเจรจากหาข้อยุติในการประชุมดังกล่าวและลงชื่อเป็นพยานในบันทึก ข้อตกลงเอกสารหมายเลข 27 ด้วย ย่อมทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเจรจาและการทำบันทึก ข้อตกลงดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงเชื่อว่าเหตุที่มีการทำบันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 ก็ เนื่องจากโจทก์และจำเลยกับบริษัท ม. มีความเห็นขัดแย้งกันเรื่องสัดส่วนความรับผิดชอบตาม คำพิพากษาคดีก่อนในระหว่างลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวกันว่าจำเลยต้องรับผิดชอบหนึ่งหรือหนึ่งใน สาม จึงเป็นไปไม่ได้ที่โจทก์จะยินยอมตกลงให้จำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ดังกล่าวเพียงหนึ่งในสาม ส่วน ทั้ง ๆ ที่ยังมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่ และในการทำบันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 นาย ประพันธ์ผู้ทำละเมิดและเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาอีกคนหนึ่งไม่ได้ร่วมทำบันทึกข้อตกลงกับ โจทก์และจำเลย บันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงไม่มีผลผูกพันนายประพันธ์ ดังนั้น หนี้ในส่วนที่ เป็นความรับผิดชอบของนายประพันธ์ตามที่ระบุในบันทึกข้อตกลงเอกสารหมายเลข 27 จึงต้องถือว่ายัง มิได้มีการตกลงกัน นอกจากนี้หากจำเลยรับผิดชอบชำระหนี้เพียงหนึ่งในสามส่วน โจทก์และนาย ประพันธ์ซึ่งต้องรับผิดชอบในคดีก่อนเสมือนเป็นบุคคลเดียวกันตามที่ได้วินิจฉัยแล้วจะต้องร่วมกัน รับผิดชอบชำระหนี้ถึงสองในสามส่วนอันเป็นความรับผิดชอบในระหว่างลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวเกิน กว่าที่ต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษา ย่อมขัดกับข้อ 7 ของบันทึกข้อตกลงดังกล่าวที่ระบุว่า การลงนาม ตามบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ไม่ถือเป็นการยอมรับผิดเกี่ยวกับหนี้ตามคำพิพากษาจำนวนใด ๆ ระหว่างจำเลยร่วมในคำพิพากษาศาลฎีกาเกินกว่าที่ต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษานั้นด้วย ส่วนที่ จำเลยอ้างว่า บันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข 27 มีลักษณะเป็นสัญญาสองฝ่ายระหว่างโจทก์ และจำเลยที่ต้องการระงับข้อพิพาทอันอาจมีขึ้นระหว่างกันโดยต่างยอมผ่อนผันแก่กันเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในภาระหนี้ตามคำพิพากษาคดีก่อน บันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นสัญญา ประนีประนอมยอมความ และความรับผิดชอบในส่วนที่เป็นของนายประพันธ์ตามข้อ 4.3 ไม่ได้มีข้อ ความในบันทึกข้อตกลงว่าจะมีการเจรจาตกลงกันใหม่ให้จำเลยต้องรับผิดชอบเกินกว่าหนึ่งในสามส่วน และนางภัทรวรรณ พยานโจทก์ก็เบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านยอมรับว่า บันทึกข้อตกลง ตามเอกสารหมายเลข 27 ไม่ได้มีข้อความสงวนสิทธิว่าโจทก์จะไปเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เพิ่ม

จากหนึ่งในสามส่วนอีก ดังนั้นหลังจากบริษัท ม. ได้ชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์หนึ่งในสามส่วนแทน จำเลยตามบันทึกข้อตกลงแล้ว หนี้ในส่วนของจำเลยจึงระงับไปตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 นั้น เห็นว่า ตามคำให้การจำเลยมิได้ต่อสู้คดีว่า โจทก์และจำเลยได้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันอันมีผลทำให้ข้อพิพาทระหว่าง โจทก์และจำเลยระงับสิ้นไปแล้ว ฎีกาของจำเลยในข้อนี้จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ ในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 ศาลฎีกาจึงไม่วินิจฉัยให้ และที่จำเลยฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัย อุทธรณ์ในข้ออื่นของจำเลยโดยอ้างว่าไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง เป็นการไม่ชอบ เพราะอุทธรณ์ ของจำเลยที่ไม่ได้รับการวินิจฉัยเป็นปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในสาระสำคัญและมีผลต่อ คำวินิจฉัยของศาลโดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ นั้น เห็นว่า การที่ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ อุทธรณ์ในข้อใดเป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ตามที่เห็นสมควร หากเห็นว่าแม้จะวินิจฉัยอุทธรณ์ ของผู้อุทธรณ์ไปอย่างไรก็ไม่ทำให้ผลคดีตามที่ได้อรรถวินิจฉัยแล้วเปลี่ยนแปลงไป ศาลอุทธรณ์ย่อม มีอำนาจไม่วินิจฉัยอุทธรณ์ในข้อนั้นได้ และที่จำเลยอ้างเหตุผลในฎีกาข้อนี้ว่า คำพิพากษาศาลฎีกา ที่โจทก์ยกขึ้นอ้างไม่ตรงกับข้อโต้แย้งกันในคดีนี้นั้นก็ไม่ได้ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ส่วน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3091/2535 ที่จำเลยอ้างมาในฎีกา ข้อเท็จจริงและประเด็นที่โต้แย้งกันไม่ ตรงกับคดีนี้ เมื่อคดีก่อนศาลวินิจฉัยโดยฟังว่า นายประพันธ์และจำเลยเป็นผู้ทำละเมิด ส่วนโจทก์ ต้องร่วมรับผิดชอบเป็นนายจ้างของนายประพันธ์ การแบ่งความรับผิดชอบระหว่าง

ลูกหนี้ตามคำพิพากษาดำเนินการจึงต้องแบ่งเป็น 2 ส่วน โดยนายประพันธ์กับโจทก์ร่วมกันรับผิดชอบ กึ่งหนึ่ง และจำเลยรับผิดชอบอีกกึ่งหนึ่ง และบันทึกข้อตกลงตามเอกสารหมายเลข จ.27 เป็นเพียงข้อตกลง ให้โจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนให้เสร็จสิ้น กับให้จำเลยโดยบริษัท ม. ชำระหนี้ตาม ความรับผิดชอบของจำเลยหนึ่งในสามส่วนไปก่อนเท่านั้น จำเลยจึงยังต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตาม คำพิพากษาในคดีก่อนที่ขาดจำนวนจากความรับผิดชอบในส่วนของจำเลยเป็นเงินอีก 62,550,454.47 บาท ให้แก่โจทก์ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระต้นเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยแก่ โจทก์นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น แต่ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระ ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ 21 มกราคม 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น เนื่องจากได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ซึ่งตามมาตรา 3 และมาตรา 4 แห่ง พระราชกำหนดดังกล่าวบัญญัติให้ยกเลิกความในมาตรา 7 และมาตรา 224 แห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามลำดับ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน อันมีผลให้ในกรณีที่ต้อง เสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือบทกฎหมายโดยชัดแจ้ง ก็ให้ ใช้อัตราร้อยละ 3 ต่อปี และในกรณีที่เงินให้ค้ำคอดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่ กำหนดตามมาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี เว้นแต่เจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่า นั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการคิดดอกเบี้ยก่อนที่ พระราชกำหนดดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่จำเลยต้องรับผิดชอบชำระให้แก่โจทก์ ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่แก้ไขใหม่ และปัญหา เรื่องการคิดดอกเบี้ยเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกา มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาแก้ไขโดยกำหนดดอกเบี้ยให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ

7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 21 มกราคม 2559 จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 หากกระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เมื่อใด ก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้น บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ธงชัย จันทรวีรัช · เมธี ประจงการ · เขต กวีบริบูรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4382/2566>